

ECT – effektiv behandling ved enkelte psykiske lidelser

Bedriftsnavn: Sørlandet sykehus HF

Telefon 906 10 600 – www.sshf.no

Behandlingslinjen «ECT»

Behandlingslinjen viser hvordan ECT-praksis gjennomføres ved Sørlandet sykehus. Målet med behandlingslinjen er å få til en kvalitetsmessig god og forutsigbar ECT-praksis i tråd med nasjonale og internasjonale anbefalinger. På denne måten skal pasienter og deres pårørende være trygge på at denne behandlingen blir gitt under optimale betingelser av høyt kvalifisert helsepersonell.

For mer informasjon om ECT, kontakt din fastlege eller se:

- www.sshf.no
- **Behandlingslinjer**

Sørlandet sykehus

- trygghet når du trenger det!

Brosjyren er utarbeidet av arbeidsgruppe for ECT-behandling ved SSHF, og er bygget på brosjyre laget av Sykehuset Innlandet

ECT – effektiv behandling ved enkelte psykiske lidelser

Elektrokonvulsiv terapi (ECT)

Elektrokonvulsiv terapi (ECT) er en behandlingsmetode der en liten mengde elektrisk strøm sendes gjennom hjernen din mens du ligger i narkose. Strømmen utløser et anfall som påvirker hele hjernen, også de deler som styrer stemningsleie, appetitt og søvn.

Behandlingen er trygg og effektiv, og brukes oftest ved alvorlige depresjoner der andre behandlingsformer ikke har ført fram. Noen ganger brukes den også ved tilstander som:

- *Mani* – en tilstand som gjør at du føler deg veldig glad eller sint, sover mindre, har masse energi, gjør uoverveide handlinger eller oppfører deg underlig.
- *Psykose* – en tilstand som kan gjøre at du mister kontakten med virkeligheten, har uvirkelige, fastlåste oppfatninger (vrangforestillinger) eller hører stemmer til virkelige eller uvirkelige personer.

Virkning og effekt

ECT utløser kjemiske endringer i hjernen. Disse endringene bedrer bl.a. alvorlig depresjon. Vi vet i dag ikke nøyaktig hvordan ECT virker. Imidlertid tror vi at en del mennesker med alvorlig depresjon har en kjemisk forstyrrelse i hjernen, og at ECT påvirker denne i gunstig retning. Hos mange deprimerte har behandlingen god effekt: Mer enn 70 % av de som behandles opplever bedring. Dette gjør ECT til den mest effektive behandlingen ved alvorlig depresjon.

Før behandlingen

Før ECT i det hele tatt er aktuelt, må du gjennomgå nøye legeundersøkelser. Du vil bli intervjuet om din sykehistorie, få tatt blodprøver og noen ganger også en hjerteundersøkelse (EKG, elektrokardiogram) for å sikre at du er hjertefrisk.

Antall behandlinger

Dette varierer. Alle trenger flere behandlinger. Ved alvorlig depresjon varierer antallet mellom 4 og 20. De aller fleste trenger mellom 6 og 12 behandlinger. Oftest vil du få tre behandlinger i uken.

Egne forberedelser for behandling
Du kan ikke spise, drikke eller røyke etter midnatt natten før planlagt behandling.

Selve behandlingsdagen

ECT kan gis både til innlagte og poliklinisk. Hvis du får ECT poliklinisk, møter du til avtalt tid og sted ved psyk.avd./poliklinikk. Både som innlagt og ved poliklinisk ECT får du følge av personal fra psyk.avd. Helsepersonell fra enheten følger deg til behandlingsrommet. Her møter du sykepleier og lege fra anestesivdelingen som har ansvar for narkose, og lege fra psykiatrisk avdeling som har ansvar for selve behandlingen. Personalet fra avdelingen er til stede som følge/støtte for deg både før, under og etter selve behandlingen.

Under behandlingen

Før behandlingen får du en nål i armen. Gjennom nålen kan dine behandlere gi deg de medisiner du trenger før eller under behandlingen. I tillegg vil du få plassert elektroder på hodet og brystet ditt. Dette brukes til å registrere den elektriske aktiviteten i hjernen og hjertet under behandlingen.

Samtidig vil du få en blodtrykksmansjett rundt overarmen slik at ditt blodtrykk kan

overvåkes, og du vil få en liten sensor på en av fingrene som måler mengden av surstoff i blodet ditt.

I tillegg vil du få tilført surstoff enten gjennom en maske eller gjennom et tynt rør som plasseres under nesen.

Alle disse tiltakene gjennomføres for å gjøre behandlingen så skånsom og behagelig som bare mulig.

Deretter vil behandleren gi deg en injeksjon i den nålen du allerede har i armen. Injeksjonen vil få deg til å sove i 5–10 minutter. Mens du sover, får du en annen injeksjon med et muskelavslappende middel.

Når behandlingsteamet har forvisset seg om at du sover dypt, og dine muskler er helt avslappet, vil de gi deg et strømstøt (ECT). Dette utløser et anfall, men du sover dypt og merker verken strømstøtet eller anfallet.

Tiden etter behandlingen

Forvirring, hodepine, kvalme

Når du våkner opp etter behandlingen kan du muligens føle deg forvirret. Hos de fleste går forvirringen over innen en time. Noen opplever hodepine og kvalme, men dette forsvinner vanligvis etter få timer.

Hukommelsestap

Du kan oppleve hukommelsesvansker i løpet av behandlingsserien. Vanligvis bedrer dette seg i løpet av noen uker, men det kan være at du ikke vil komme til å

huske alt som skjedde kort tid før, under, eller rett etter behandlingsserien.

Du kan bedre din hukommelse ved å bruke hjernen aktivt. Les, still spørsmål, og se på TV-serier. Dette er den beste måten å bedre hukommelsen på. Dersom du føler at hukommelsen er redusert, bør du utsette viktige avgjørelser de første to ukene etter ECT-serien.

Bilkjøring

Du kan ikke kjøre bil på behandlingsdagen.

Forventet tid for bedring

Noen begynner å føle seg litt bedre etter 2 til 4 behandlinger. Likevel er det mange som ikke merker bedring før senere i behandlingsforløpet.

Risiko ved behandlingen

Som enhver medisinsk prosedyre har ECT en viss risiko. I sjeldne tilfeller kan ECT forårsake hjerterytmeproblemer eller andre potensielt alvorlige komplikasjoner. Hos pasienter med eksisterende hjertesykdom er det en økt risiko for disse komplikasjonene.

Hvis du har en hjertesykdom vil legen ta spesielt vare på deg. Han eller hun vil overvåke hjertet ditt og ta andre forholdsregler slik at behandlingen blir så trygg som mulig. Han eller hun kan om nødvendig gi deg medisiner for å motvirke negative virkninger av ECT.